

Vestland fylkeskommune
Postboks 7900
5020 Bergen
Att: Even Vaular

Sandslihaugen 30
Postboks 7900
5020 Bergen

Tlf: +47 41 20 61 32
nestas@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no

Referanse:
Knut Olav Røssland Nestås

Dato:
10.01.2020

Søknad om aktivitetsmidlar til Trygg Trafikk for 2020

Me sender dykk med dette søknad om aktivitetsmidlar til trafikksikringstiltak i regi av Trygg Trafikk i Vestland, i tråd med samarbeidsavtale. Tiltaka våre baserer seg på tiltak i relevant fylkeskommunalt planverk, som Regional transportplan. Handlingsplanane våre er forankra i *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet 2018-2021*, der m.a. fylkeskommunen sine tiltak òg er nemnt med ein del relevante samarbeidsflater for oss, t.d. kommunale trafikksikringsplanar, barn og unge, skule og skuleveg, refleks, sykkel, Trafikksikker kommune, tiltak overfor russ/vgs. med vidare, for å nemna noko.

Trygg Trafikk søker om aktivitetsmidlar til gjennomføring av følgjande tiltak:

Aktivitetar	Sum
Trygge og sikre barn	300 000,-
Trafikksikker ungdomstid	250 000,-
Tryggleik for fotgjengarar og syklistar	300 000,-
Systematisk trafikksikringsarbeid	400 000,-
Betre trafikktryggleik og trafikksikker åtfærd	50 000,-
Hjertesone	<i>Prosjektmidlar: Sjå eigen post</i>
Sum søknad aktivitetsmidlar 2020	1 300 000,-

Aktivitetsmidlane har som føremål å vidareutvikla og styrka tiltak me jobbar med over tid. Dette heng ikkje minst saman med «Trafikksikker kommune»-konseptet og «Hjertesone»-

prosjektet, der det er ambisjonar for vidare utvikling framover. Vidare satsing på aktivitet i tråd med nedfelte planar og ambisjonar er eitt opplagt mål dei neste åra. Både «Hjertesone» og «Trafikksikker kommune» er gode døme på arbeid som bidreg i styrkinga av det systembaserte trafikksikringsarbeidet i Vestland, i tråd med noverande Sogn og Fjordane og Hordaland fylkeskommune sine eigne målsetjingar i m.a. regional transportplan og nasjonale føringar i t.d. nasjonal tiltaksplan for trafikksikring.

I samband med meir aktivitet, er det også viktig å halda på dei ressurspersonane Trygg Trafikk har til rådvelde utover regionleiar og seniorrådgjevar. I 2018 tilsette me ein prosjektleiar for Hjertesone-arbeidet, Åslaug Bergsvåg, og i tillegg nyttar me oss av Trygve Hillestad som arrangementsansvarleg for russearrangement i Grieghallen og Arne Aase og Kjell Sandal som innleigd arbeidskraft ved behov. I sum bidreg dette til at Trygg Trafikk kan ha eit langt høgare aktivitetsnivå i nye Vestland fylke enn me elles ville makta å ha. Ein målretta aktivitetsauke over tid harmonerer godt med nasjonale og regionale ambisjonar for trafikksikringsarbeidet, der målet er å førebyggja og redusera talet drepne og hardt skadde i tråd med særskild ambisiøse nasjonale og fylkesvise etappemål. Samtidig er det viktig for oss at nye Vestland fylkeskommune får eit planverk som seier noko om tydelege prioriteringar for trafikksikringsarbeidet vidare. Me legg difor ikkje opp til omfattande nyvinningar i denne søknaden, men baserer oss på mykje av det gode arbeidet som har vore gjort i tidlegare Sogn og Fjordane og Hordaland, samt føringar frå t.d. Nasjonal tiltaksplan, og ynskjer å styrkja og vidareutvikla det etter beste evne i 2020.

For nærare omtale av tiltaka i søknaden, syner me til oversikt nedanfor.

Det er ynskjeleg med ei rammeløyving på 1 300 000,- for aktivitetsmidlane der distriktsleiar vert gjeve handlingsrom til å omdisponere fritt mellom tiltaka og aktivitetane ut ifrå behov. Denne fleksibiliteten er særleg viktig i samband med behova i kommunane som jobbar med «Trafikksikker kommune»-prosjektet, der t.d. kompetanseheving og kurs er etterspurt. Me prøver etter beste evne å svara på denne etterspurnaden, men det er ikkje tvil om at slike aktivitetar er ressurskrevjande. I tråd med tidlegare vedtak er me også avhengig av støtte på 500 000,- i samband med «Hjertesone»-prosjektet, for m.a. å finansiera prosjektleiarstillinga som er lagt til Trygg Trafikk. Desse midlane er ikkje inkludert i denne søknaden, men kjem som eiga budsjettsak. Som tidlegare vil underteikna rapportera til FTU etter førespurnad og delta i FTU sitt arbeid elles. I tillegg vil det bli utarbeidd skriftleg årsrapport for Trygg Trafikk Vestland, som ein del av rapporteringa til FTU ved årsslutt.

Me håpar på velviljug handsaming av søknaden, og ser fram til å halda fram det gode samarbeidet i 2020.

Tiltaks- og aktivitetsoversikt:

Trygge og sikre barn

Trygg Trafikk er den leiande aktøren i arbeidet for trafikksikker oppvekst, og eit kompetansesenter for trafikkopplæring for born og unge, jf. m.a. *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet 2018-2021*. Vår hovudsatsing på området er knytt til trafikkopplæring og bruk av sikringsutstyr. Me tilbyr læringsressursar og rettleiing til elevar, lærarar og foreldre tilpassa alle alderstrinn. Dei siste åra har me mellom anna arbeidd aktivt med å gjera skulane i fylket kjende med at mange av læringsressursane våre no, til dømes knytt til sykkelprøven, er digitalisert og ligg gratis ute på nett til fri bruk for lærarar i gjennomføringa. Me har òg støtta Norges cykleforbund og deira «Sykkelkids»-prosjekt (tidlegare «Alle barn sykler») med vesentlege bidrag på materiellsida, og gjennom samarbeid og rettleiing elles. Dette samarbeidet vil halda fram i 2020, og me ser for oss å auka støtta til opplæringsprogrammet noko for at dei skal klara å halda oppe aktivitetsnivået. For 2019 fekk i overkant av 3000 elevar tilbod om trafikkopplæring i Hordaland både i Bergen og i resten av fylket gjennom «Sykkelkids», og Trygg Trafikk sitt materiell og sykkelprøven vår har vore viktig i gjennomføringa. Når det kjem til trafikkopplæring er det òg aktivitet i fylket elles, det merkar me ut frå førespurnader om materiell, rettleiing, registrert bruk av sykkelprøven og hjelp elles. Arne Aase og Kjell Sandal er òg ute og besøker skular som etterlyser særleg bistand. I 2019 gjennomførte me ei kartlegging av trafikkopplæringa i Hordaland, tidlegare presentert for FTU i Hordaland i form av ei referatsak. Kartlegginga synte at arbeidet dei siste åra med å ha gjort dei digitale læringsressursane har gjeve resultat. Samtidig var færre opptekne av å ha trafikk som ein del av planverket sitt. Det vil me forsøkja å påverka dei næraste åra i nye Vestland fylke. M.a. ynskjer me å senda ut informasjon når dei nye læreplanane er klare, samt å tilby kompetanseheving i form av kursopplegg eller liknande. Fyrste halvår 2020 vil òg portalen Sykkeldyktig.no vera klar, eit samarbeid mellom Trygg Trafikk, NAF, Norges Cykleforbund og Syklistenes landsforening. Me kjem til å jobba målretta med å gjera denne portalen kjent for skulane i Vestland, og ser for oss å ha ei utsending til alle skulane i nye fylket med informasjon om dette. Satsinga på Barnas Trafikkklubb har òg vore positiv dei siste åra, m.a. gjennom oppløftande medlemsvekst blant barnehagane i gamle Sogn og Fjordane og Hordaland. Arbeidet med å spreia og marknadsføra Barnas Trafikkklubb held fram for fullt i 2020 i tråd med målsetjingar i Nasjonal tiltaksplan. Det er òg planlagt eigne verveveker om hausten, der målet er å marknadsføra klubben for nye barnehagar. Aktuelle tiltak kan vera teaterframsyninga «Molly & partner», utsending til barnehagane med informasjon om klubben, støtte til barnehagane til innkjøp av materiell m.v. I tillegg har me planar om å arrangera fleire barnehagekurs, og aktuelle stader er Sogndal, Førde og Bergen. Eigne barnehagekurs for nye kommunar i «Trafikksikker kommune»-samarbeidet kan òg vera aktuelt. Trygg Trafikk har òg tidlegare sagt seg viljug til å føra vidare teaterframsyninga «Laffen» på vegne av FTU Hordaland, men med ein særleg innfallsvinkel inn mot «Trafikksikker kommune»-satsinga og «Hjertesone». På denne måten

får framsyningane nokre knaggar å henga på og underbyggjer anna viktig arbeid. Dei siste åra har det vore om lag ti framsyningar, oftast i minst to kommunar. For å gjennomføra framsyningane i 2020 vil det vera trong for om lag 85 000,-. Trygg Trafikk tilbyr òg kursverksemd overfor faggrupper som t.d. helsesøstrer, barnehagetilsette, lærarar, politi, Statens vegvesen (for dei to siste særleg kring sikring av barn i bil) og HMS-kurs. Summen av desse satsingane gjer at underteikna vurderer at dette tiltaket må ha eit handlingsrom på om lag 300 000,- i 2020.

Trafikksikker ungdomstid

Ungdom er ei viktig gruppe å nå i trafikksikringsarbeidet, og Trygg Trafikk har satsingar både på ungdomsskulenivået og for vidaregåande skule. For ungdomsskulen er hovudsatsinga valfag trafikk, som er eit fag som har fått god oppslutnad både i tidlegare Sogn og Fjordane og Hordaland. Me ser det difor som naturleg å vidareføra denne satsinga for fullt å stimulera flest mogleg skular til å tilby valfaget. M.a. stør me skulane med nettverkssamlingar der lærarar vert inviterte for å dela erfaringar på tvers av skulane. For 2020 ser me for oss å ha slike samlingar både nord i nye Vestland og i sør, trulege stader for samlingane er Sogndal eller Førde, og Bergen. I tillegg stør me skulane med vidareutdanning av lærarar etter behov (inntil 10 000,- i støtte), innkjøp av utstyr og materiell og vitjar valfagklassar etter kapasitet som ynskjer besøk av eksterne fagpersonar. Me pleier òg å bli invitert på ein del trafikkdagar for ungdomsskular i Vestland, og me deltek etter beste evne og ut frå kapasitet. Me prioriterer særleg større arrangement som samlar mange elevar, sidan me ikkje rekk over alle skulane enkeltvis.

Heilt sidan byrjinga av 1990-talet har Trygg Trafikk hatt ansvar for gjennomføring av rebusløpet for russ i Hordaland, i samarbeid med Statens vegvesen, politiet, trafikkskular, hovudrussestyret med fleire. Arrangementet er innarbeidd og er eit godt samarbeidstiltak. Tiltaket inkluderer kontroll av russebilar og gjennomføring av ei rekkje aktivitetar der trafikktryggleik er i hovudfokus. Arrangementet blir gjennomført ved trafikkstasjonen i Åsane. Saman med FTU har me òg samarbeidd om gjennomføring av arrangementet for avgangskullet i Grieghallen. Samarbeidet er nytt frå og med 2018, og Trygve Hillestad er aktiv konsulent på honorarbasis. Trygg Trafikk har dei siste åra koordinert arrangementet på vegner av Hordaland fylkeskommune og Trygg Trafikk, ref. FTU-vedtak i møte 20/2-2018. Me ser for oss å gjera dette også i 2020 om det er ynskjeleg. Her er det sett av eigne midlar for arrangementet knytt til leige av Grieghallen i FTU-budsjettet utanom denne søknaden, mens Trygg Trafikk for 2019 har betalt løn til Trygve Hillestad og dekka kostnader ved reise m.v. for føredragshaldarar. Me er positive til å gjera det slik også i 2020. Arne Aase bidreg òg aktivt i russearbeidet for Trygg Trafikk. Me ser for oss å vidareføra desse engasjementa, samtidig som me vurderer nye russetiltak i Sogn og Fjordane, der det er færre samlande russearrangement enn i Hordaland. I tråd med nasjonalt arbeid vil det òg bli arbeidd vidare med eit opplæringstiltak for vidaregåande skule. I 2019 var #Er du sikker? tiltaket, og Trygg

Trafikk vil etter evalueringar koma med framlegg til tiltak også i 2020. I tillegg vil Trygg Trafikk i Vestland vera open for å rettleia ungdomsbedrifter, studentar og skuleklassar som jobbar med trafikktryggleik som tema, og gjerne støtta desse med refleksar og andre enkle innkjøp ved behov. Samarbeidet om ungdom, russ og tiltak i ungdomsskule og vidaregåande skule er godt forankra i *Nasjonalt tiltaksplan for trafikksikkerhet 2018-2021*, t.d. tiltak 50-54, og er noko me ynskjer å vidareføra. Ut frå ovannemnte satsingar ser me for oss at det vil vera trong for om lag 250 000,- til gjennomføring.

Tryggleik for fotgjengarar og syklistar

Mjuge trafikantar er ei sårbar gruppe i trafikken, og me ser ei trafikantretta satsing som viktig også for denne gruppa. I nasjonal tiltaksplan er fleire tiltak nemnt her, der det òg er naturleg å tenkja seg eit samarbeid mellom fylkeskommunen og Trygg Trafikk. Døme på dette er tiltak 75,76 og 79, der både fylkeskommunane og Trygg Trafikk har plikta seg til å jobba med tematikk som refleks og sykkelhjelm. Eventuelle større nysatsingar innanfor desse områda kan det kanskje vera mest aktuelt å snakka om i samband med ny fylkeskommunal handlingsplan eller tiltaksplan, men Trygg Trafikk vil i alle fall søkja å halda fram med det som har fungert så langt samtidig som me er opne for nokre nyvinningar vidare. M.a. ynskjer me å dra i gang Refleksjakta, som tidlegare har vore gjennomført i Sogn og Fjordane og Hordaland, men det er ei stund sidan. I nye Vestland ynskjer me å tilby alle skular sine fjerde-, femte- eller sjetteklassar (det må me koma tilbake til) å delta i refleksjakta. Poenget er at klassane skal finna fram flest mogleg refleksar i heimen og ha desse med på skulen. Det blir talt over kva klasse som har funne flest refleksar, og så er neste poeng at refleksane skal takast med heim att og festast på flest mogleg ytterklede i heimen både for små og store. Beste klasse vinn premie. Me veit at denne konkurransen engasjerer i andre fylke, og har lyst til å få til tilsvarande i nye Vestland. I tillegg ser me for oss å vidareføra praksis kring refleksinnkjøp og sjølv arrangementet Refleksdagen, som har vore gjennomført i både dei to tidlegare fylka. I Sogn og Fjordane har det vore samarbeid med miljøkoordinatorar på vidaregåande skular, FTU, LO, politiet med fleire om dette. I Hordaland har stort sett FTU, samferdsleavdelinga og Trygg Trafikk samarbeidd om Refleksdagen. Me ser for oss å gjennomføra markeringar fleire stader i nye Vestland fylke framleis i godt samarbeid med andre. Etterspurnaden etter refleks er omfattande. I 2019 samarbeidde Hordaland fylkeskommune og Trygg Trafikk om utsending av refleksar til eksempelvis helsestasjonar, barnehagar, skule, politi og grendelag og mellom september til desember i Hordaland vart det sendt ut ein stad mellom 10 000 – 11 000 refleksar. I Sogn og Fjordane var tilsvarande tal om lag 7000-8000 refleksar. Grunna mange førespurnader og høgt aktivitetsnivå, ynskjer Trygg Trafikk å leiga inn Arne Aase som bistår med å koordinera innkomne førespurnader og utsendingar, som me gjorde med stort hell i 2019. Me ser òg at det er behov for å bestilla noko meir refleks enn tidlegare år. I tillegg vil me òg spørja nokre av dei frivillige organisasjonane me samarbeider med om andre tiltak, om det kan vera

aktuelt å gjennomføra ein felles reflekskampanje og gjera felles innkjøp for å få større kvantum kjøpt inn rimelegare.

Me ynskjer å gjennomføra #bruksykkellys på ny i 2020, sidan erfaringane frå denne sykkellytkampanjen var særst positive i 2019. Målet er å spreia kampanjen til fleire kommunar enn Bergen, som var hovudmålsetjinga i 2019. Me vil òg vurdera utforming av meir materiell etter behov. Sentralt i forkant av gjennomføring i 2020, vil vera å få nokre brukstal for sykkellys. Det fordrar teljingar, og me vil sjå om det er råd å leiga inn nokon til å gjera ein slik jobb for oss evt. at me gjer det i eigen regi, men med hjelp til utforming av teljeskjema.

Det er òg aktuelt med digital marknadsføring kring refleks, sykkelhjelm og bruk av sykkellys. Utforming av slike kampanjar skjer med fagleg bistand frå Trygg Trafikk sentralt, men må evt. finansierast lokalt. Både #bruksykkellys og refleksstemaet *Mørket kommer* eller liknande kan vera aktuelle kampanjar i 2020. Ut frå dette ser me at det er trong for 300 000,- til tiltaket i 2020.

Systematisk trafikkisikringsarbeid

Konseptet Trafikksikker kommune er utvikla av Trygg Trafikk med tanke på kommunane si sentrale rolle i trafikkisikringsarbeidet som m.a. skule-, barnehage- og vegeigarar, samt som planmynde og stor arbeidsgjevar for å nemna noko. For å stimulera arbeidet med trafikkisikring i desse kommunane, har me utarbeidd eit sett av sentrale kriterium for å kunne bli godkjent og etter kvart regodkjent som ein «Trafikksikker kommune». Me ønskjer med dette å bidra til eit betre førebyggjande arbeid og å sikra eit meir systembasert trafikkisikringsarbeid i kommunane. I gamle Sogn og Fjordane og Hordaland var 9 kommunar godkjent pr. 31.12.2019: Eid, Gloppen, Årdal, Austrheim, Vaksdal, Lindås, Bømlo, Sund, Kvinnherad. 3 var i prosess: Høyanger, Lærdal og Kvam herad. Me står overfor ein del viktige problemstillingar som krev merksemda vår i 2020: Minst to kommunar skal godkjennast. Fleire kommunar skal regodkjennast (Austrheim, Bømlo og Årdal), fleire kommunar slår seg saman med nye kommunar (Lindås går inn i Alver, Eid går inn i Stad, Sund går inn i Øygarden), samtidig som det er fleire kommunar som har vist interesse for med tid og stunder å bli ein Trafikksikker kommune. Det set store krav til god oppfølging vidare, og at me gjer det interessant både å bli ein Trafikksikker kommune og å forbli ein Trafikksikker kommune. Arbeidet med prosjektet har avdekket eit klart behov for kurs, kompetanseheving, nettverksbygging og stønad til innkjøp, materiell og arrangement i kommunane. Dette arbeidet med å engasjera og halda trykkjer oppe vil halde fram i 2020. Samtidig inneber arbeidet no eit større omfang, der det òg i løpet av 2020 vil bli jobba for å rekruttera inn nye kommunar. I tråd med ei slik utvikling vil det også vera eit behov for eit handlingsrom til aktivitetar styrt av Trygg Trafikk. For 2020 er det allereie planar om ulike former for bistand t.d. knytt til einingsmøter, vidareutdanning, kurs, nettverkssamlingar med meir. Samhandlinga i prosjektet «Trafikksikker kommune» må seiast å ha vore vellukka, og mykje

tyder på at me får ei god utvikling også dei neste åra. Det er positivt, men utfordrar også fylkeskommunen og Trygg Trafikk på å ha tilstrekkeleg arbeidskapasitet og ressursar ved behov. Mellom anna av den grunn ser me for oss å knyta til oss Audun Heggstad som prosjektleiar for Trafikksikker kommune i 50% stilling frå og med 1. oktober. Fram til dess vil han jobba 100% som seniorrådgjevar, og deretter halda fram i ei prosjektstilling avhengig av eventuell finansiering i 2020 og 2021. I tillegg ser me eit behov for å jobba vidare med ein mal til utarbeiding av kommunale trafikksikringsplanar i samarbeid med fylkeskommunen, der me kan koma med råd og rettleiing til korleis ein kan utforma ein god plan og kva ein bør ta omsyn til. Søknadssummen på 400 000,- skal dekkja våre aktivitetar i så måte, og mellom anna gå til utgifter i samband med eksterne kurshaldarar, kurs- og møteverksemd, utvikling av nye møtestader/nettverksbygging og samlingar, naudsynt materiell, etter- og vidareutdanning for lærarar, løn til Audun frå og med oktober og ut året med vidare.

Betre trafikktryggleik og trafikksikker åtferd

Området *Betre trafikktryggleik og trafikksikker åtferd* frå planverket vårt, er ikkje det mest kostnadskrevjande, men likevel noko me nyttar mykje tid på. Her ligg målområda våre der me t.d. jobbar opp mot media, fører ulykkesstatistikk, følgjer høyringar, FTU og relevante kommunale og fylkeskommunale planprosessar. I tillegg er det å svara på publikumspørsmål ei særskilt viktig oppgåve året rundt. Me har òg nokre større arrangement der Trygg Trafikk har ei viktig koordinerande rolle: Minnemarkeringa i februar, Trafikksikringsdagen siste laurdag i august og i tillegg vitjar me ofte nokre messer og andre arrangement der me kan tenkja å nå relevante målgrupper. Det meste av dette arbeidet vert dekkja gjennom at Trygg Trafikk har to stillingar som jobbar i Vestland fylke. Kostnadane under dette området er særleg knytt innkjøp av utstyr, give aways og lønskostnader til innleigd arbeidskraft for å delta på desse arrangementa det går mest av under dette tiltaket. Vår vurdering er at det er viktig at Trygg Trafikk er synleg ute på relevante arrangement og er i tett kontakt med publikum. Sist, men ikkje minst koordinerer og organiserer me nokre teljingar i løpet av eitt år, for å følgja opp ansvaret vårt for å skaffa fylkesvise tal gjennom teljingar av riktig sikring av barn i bil om våren i samarbeid med UP og teljingar av refleksbruk om hausten i samarbeid med UP. Også her nyttar me litt innleigd arbeidskraft for å sikra at me tel tilstrekkeleg mange nok til å få gode nok tal for teljingane. Dette er tilstandsmål Trygg Trafikk har ansvar for å følgja opp som ein del av Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018-2021, og arbeidet gjer grunnlag for å kunne operera med fylkesvise tal på dei ulike tilstandsmåla. Til mindre innkjøp og bruk av innleigd arbeidskraft vurderer me behovet under dette tiltaket til 50 000,-.

Hjertesone

Eige prosjekt omtalt tidlegare, og handsama politisk av tidlegare utval for miljø og samferdsle i Hordaland fylkeskommune (MISA) 7. september 2017, ref. sak PS 94/17, og møter i Fylkesutvalet 20. og 21. september 2017, ref. sak PS 211/17. Det fylkeskommunale bidraget er på 500 000,- for 2019, som tilsvarar 50% av venta prosjektkostnadar for 2019. Bergen kommune dekkjer tilsvarande halvdel gjennom sine budsjett. Prosjektet er vedteke forlenga ut 2020, og bidrag er stadfesta frå både nye Vestland fylkeskommune og Bergen kommune. Desse prosjektmidlane er nemnt som ein del av budsjettsaka, og er ikkje ein del av denne søknaden, men eg vel likevel å nemna prosjektet sidan det er ein viktig aktivitet for oss.

Med venleg helsing

Knut Olav R. Nestås
Regionleiar Vestland

Trygg Trafikk | Sandslihaugen 30, 5254 Sandsli | Postboks 7900, 5020 Bergen
nestas@tryggtrafikk.no | Mobil: 412 06 132 | Org.nr.: 970 133 410